

CODUL DE ETICA SI DE CONDUITA PROFESIONALA AL SPITALULUI CLINIC COLTEA

Capitolul I - Domeniul de aplicare si principii generale

Art. 1. - Domeniul de aplicare

(1) Codul de conduita profesionala si de etica al SPITALULUI CLINIC COLTEA cuprinde un ansamblu de principii si reguli ce reprezinta valorile fundamentale in baza carora se desfasoara activitatea SPITALULUI CLINIC COLTEA.

(2) Normele de conduita profesionala prevazute de prezentul cod de conduita sunt obligatorii pentru personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA, incadrat in baza prevederilor Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, cu modificarile ulterioare.

(3) Sănătatea omului este telul suprem al actului medical. Obligația medicului consta în a apara sănătatea fizica și mentala a omului, în a usura suferințele, în respectul vieții și demnității persoanei umane, fără discriminări în funcție de varsta, sex, rasa, etnie, religie, naționalitate, condiție socială, ideologie politica sau orice alt motiv, în timp de pace, precum și în timp de război. Respectul datorat persoanei umane nu încetează nici după decesul acesteia.

(4) În exercitarea profesiei sale, medicul acorda prioritate intereselor pacientului, care primeaza asupra oricăror alte interese.

Art. 2. - Obiective

Obiectivele prezentului cod de conduita urmaresc sa asigure:

a) ocrotirea drepturilor pacientului;

b) respectarea obligatiilor profesionale de catre personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA;

c) cresterea calitatii serviciului public, o buna administrare in realizarea interesului public, precum si eliminarea birocratiei si a faptelor de coruptie din administratia publica, prin:

- reglementarea normelor de conduita profesionala necesare realizarii unor raporturi sociale si profesionale corespunzatoare crearii si mentinerii la nivel inalt a prestigiului si a personalului SPITALULUI CLINIC COLTEA;

- informarea publicului cu privire la conduita profesionala la care este indreptatit sa se astepte din partea personalului SPITALULUI CLINIC COLTEA;

- crearea unui climat de incredere si respect reciproc intre pacienti si personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA;

Art. 3. - Principii generale

Principiile care guverneaza conduita profesionala a personalului medical SPITALULUI CLINIC COLTEA sunt urmatoarele:

- (1) exercitarea profesiilor medicale se face exclusiv in respect fata de viata si de persoana umana;
- (2) in orice situatie primeaza interesul pacientului si sanatatea publica;
- (3) respectarea in orice situatie a drepturilor pacientului;
- (4) colaborarea, ori de cate ori este cazul, cu toti factorii implicati in asigurarea starii de sanatate a pacientului;
- (5) acordarea serviciilor se va face la cele mai inalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel inalt de competente, aptitudini practice si performante profesionale fara niciun fel de discriminare;
- (6) in exercitarea profesiilor medicale trebuie sa dovedeasca loialitate si solidaritate unii fata de altii in orice imprejurare, sa isi acorde colegial ajutor si asistenta pentru realizarea indatoririlor profesionale;
- (7) personalul medical trebuie sa se comporte cu cinste si demnitate profesionala si sa nu prejudicieze in niciun fel profesia sau sa submineze increderea pacientului;
- (8) prioritatea interesului pacientului - principiu conform caruia personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA are indatorirea de a considera interesul pacientului mai presus decat interesul personal, in exercitarea atributiilor functiei;
- (9) asigurarea egalitatii de tratament al pacientului in fata personalului SPITALULUI CLINIC COLTEA, principiu conform caruia personalul are indatorirea de a aplica acelasi regim in situatii identice sau similare;
- (10) profesionalismul - principiu conform caruia personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA are obligatia de a indeplini atributiile de serviciu cu responsabilitate, competenta, eficienta, corectitudine si constiinciozitate;
- (11) imparțialitatea si nediscriminarea - principiu conform caruia angajatii SPITALULUI CLINIC COLTEA sunt obligati sa aiba o atitudine obiectiva, neutra fata de orice interes politic, economic, religios sau de alta natura, in exercitarea atributiilor functiei;
- (12) integritatea morala - principiu conform caruia personalului SPITALULUI CLINIC COLTEA ii este interzis sa solicite sau sa accepte, direct ori indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material;
- (13) libertatea gandirii si a exprimarii - principiu conform caruia personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA poate sa-si exprime si sa-si fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept si a bunelor moravuri;
- (14) cinstea si corectitudinea - principiu conform caruia, in exercitarea functiei si in indeplinirea atributiilor de serviciu, personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA trebuie sa fie de buna-credinta si sa actioneze pentru indeplinirea conforma a atributiilor de serviciu;
- (15) deschiderea si transparenta - principiu conform caruia activitatile desfasurate de angajatii SPITALULUI CLINIC COLTEA in exercitarea atributiilor functiilor lor sunt publice si pot fi supuse monitorizarii pacientilor.

Principiile care guverneaza conduita profesionala a **farmacistului** in cadrul SPITALULUI CLINIC COLTEA sunt urmatoarele:

- (1) Codul deontologic al farmacistului cuprinde un ansamblu de principii si reguli ce reprezinta valorile fundamentale in baza carora se exercita profesia de farmacist pe teritoriul Romaniei.
- (2) Prezentul cod exprima adeziunea farmacistilor romani la Carta Universala a Drepturilor Omului si la Carta Farmaciei Europene.
- (3) Codul deontologic al farmacistului are drept principal scop:
  - a) ocrotirea drepturilor pacientilor;
  - b) respectarea obligatiilor profesionale de catre farmacisti;
  - c) apararea demnitatii si a prestigiului profesiei de farmacist.

(4) In exercitarea profesiei sale, farmacistul furnizeaza servicii de sanatate specializate pacientului si publicului in general fara niciun fel de discriminare.

(5) Relatiile dintre farmacist si beneficiarii serviciilor acordate trebuie sa aiba la baza increderea in competenta si experienta profesionala a farmacistului.

(6) Aceasta incredere obliga farmacistul ca de-a lungul intregii sale cariere sa asigure si sa mentina la cel mai inalt nivel performantele si conduita sa profesionala si personala, sa isi actualizeze cunostintele profesionale permanent in sfera activitatii sale.

(7) Principiile fundamentale in baza carora se exercita profesia de farmacist sunt urmatoarele:

a) exercitarea profesiei se face exclusiv in respect fata de viata si de persoana umana;

b) in orice situatie primeaza interesul pacientului si sanatatea publica;

c) respectarea in orice situatie a drepturilor pacientului;

d) colaborarea ori de cate ori este cazul cu toti factorii implicati in asigurarea starii de sanatate a pacientului;

e) adoptarea unui rol activ fata de informarea si educatia sanitara a publicului, precum si fata de combaterea toxicomaniei, polipragmaziei, dopajului, automedicatiei si a altor flageluri;

f) acordarea serviciilor farmaceutice se face la cele mai inalte standarde de calitate posibile pe baza unui nivel inalt de competenta stiintifica, aptitudini practice si performante profesionale, in concordanta cu progresele stiintelor si practicii farmaceutice;

g) in exercitarea profesiei farmacistii trebuie sa dovedeasca loialitate si solidaritate unii fata de altii in orice imprejurare, sa isi acorde colegial ajutor si asistenta pentru realizarea indatoririlor profesionale;

h) farmacistii trebuie sa se comporte cu cinste si demnitate profesionala si sa nu prejudicieze in niciun fel profesia de farmacist sau sa submineze increderea publica in aceasta.

(8) In situatiile in care in rezolvarea unei probleme alegerea solutiei nu este prevazuta in normele legale, farmacistul trebuie sa ia o decizie concordanta cu etica profesiei si sa isi asume responsabilitatea.

(9) Pentru respectarea principiilor de mai sus farmacistul este obligat sa isi pastreze libertatea si independenta profesionala conform juramantului profesiei.

(10) Colegiul Farmacistilor din Romania garanteaza mentinerea standardelor profesionale la cel mai inalt nivel posibil, in scopul ocrotirii sanatatii publice, prin supravegherea respectarii de catre farmacisti a indatoririlor profesionale si a eticii profesionale, precum si prin apararea independentei, onoarei si demnitatii profesionale.

Principiile care guverneaza conduita profesionala a **persoanelor care desfasoara activitatea de control financiar preventiv propriu** in cadrul SPITALULUI CLINIC COLTEA sunt urmatoarele:

(1) Competenta profesionala. Persoana desemnata sa exercite controlul financiar preventiv propriu trebuie sa cunoasca si sa aplice cu consecventa si fermitate prevederile legale in domeniu, asigurand legalitatea si regularitatea proiectelor de operatiuni ce fac obiectul vizei, precum si incadrarea acestora in limitele creditelor bugetare sau ale creditelor de angajament. In acest scop, aceasta are obligatia sa cunoasca in permanenta toate reglementarile legale specifice domeniului in care isi exercita atributiile de acordare a vizei de control financiar preventiv propriu;

(2) Independenta decizionala in conditiile separarii atributiilor. Persoana desemnata sa exercite controlul financiar preventiv propriu este independenta in luarea deciziilor si nu i se poate impune in nici un fel acordarea sau refuzul vizei de control financiar preventiv propriu. Pentru actele sale, intreprinse cu buna credinta, in exercitiul atributiilor sale si in limita acestora, cu respectarea prevederilor legale, persoana respectiva nu poate fi sanctionata sau schimbata din aceasta activitate.

Conducerea entitatii publice in care se exercita activitatea de control financiar preventiv propriu este obligata sa ia masurile necesare pentru separarea atributiilor de aprobare, efectuare si control a operatiunilor, astfel incat acestea sa fie incredintate unor persoane diferite;

(3) Obiectivitate. In exercitarea activitatii de control financiar preventiv propriu si, mai ales, in luarea deciziei de a acorda sau respinge viza, persoana desemnata trebuie sa verifice sistematic si temeinic proiectele de operatiuni, sa nu cedeze unor prejudecati, presiuni sau influente ce i-ar putea afecta aprecierea corecta a acestora, sa dea dovada de imparțialitate, sa aiba o atitudine neutra, lipsita de subiectivism;

(4) Conduita morala. Persoana desemnata cu exercitarea activitatii de control financiar preventiv propriu trebuie sa fie de o probitate morala recunoscuta, sa aiba o conduita corecta, sa dea dovada de comportare profesionala ireprosabila, la nivelul celor mai inalte standarde. Aceasta trebuie sa aiba o comportare demna in societate, sa-si desfășoare activitatea astfel incat sa aiba o buna reputatie;

(5) Confidentialitate. Persoana desemnata sa exercite activitate de control financiar preventiv propriu este obligata sa pastreze secretul de stat, secretul de serviciu, dupa caz, in legatura cu continutul proiectelor de operatiuni ce fac obiectul vizei, sa nu divulge in nici un fel informatiile unei terte persoane, cu exceptia cazurilor in care este autorizata in mod expres de catre cei in drept, sau in situatia in care furnizarea informatiei reprezinta o obligatie legala sau profesionala;

(6) Incompatibilitate. Nu pot fi desemnate sa exercite activitate de control financiar preventiv propriu persoanele aflate in curs de urmarire penala, de judecata, sau care au fost condamnate, pentru fapte privitoare la abuz in serviciu, fals, uz de fals, inselaciune, dare sau luare de mita si alte infractiuni prin care au produs daune patrimoniului persoanelor fizice sau juridice.

Art. 4. - Termeni

In intelesul prezentului cod etic, expresiile si termenii de mai jos au urmatoarele semnificatii:

- a) personal al SPITALULUI CLINIC COLTEA - persoana numita intr-o functie in SPITALULUI CLINIC COLTEA in conditiile Legii nr. 53/2003, cu modificarile ulterioare;
- b) functie - ansamblul atributiilor si responsabilitatilor stabilite de SPITALULUI CLINIC COLTEA, in temeiul legii, in fisa postului;
- c) interesul pacientului - acel interes care implica garantarea si respectarea de catre de SPITALULUI CLINIC COLTEA a drepturilor, libertatilor si intereselor legitime ale pacientilor, recunoscute de Constitutie, legislatia interna si tratatele internationale la care Romania este parte, precum si indeplinirea atributiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficientei, eficacitatii si economicitatii cheltuirii resurselor;
- d) interes personal - orice avantaj material sau de alta natura, urmarit ori obtinut, in mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru altii, de catre personalul contractual prin folosirea reputatiei, influentei, facilitatilor, relatiilor, informatiilor la care are acces, ca urmare a exercitarii atributiilor functiei;
- e) conflict de interese - acea situatie sau imprejurare in care interesul personal, direct ori indirect, al angajatului SPITALULUI CLINIC COLTEA contravine interesului pacientului, astfel incat afecteaza sau ar putea afecta independenta si imparțialitatea sa in luarea deciziilor ori indeplinirea la timp si cu obiectivitate a indatoririlor care ii revin in exercitarea functiei detinute;
- f) informatie de interes public - orice informatie care priveste activitatile sau care rezulta din activitatile unei autoritati publice ori institutii publice, indiferent de suportul ei;
- g) informatie cu privire la date personale - orice informatie privind o persoana identificata sau identificabila.

Capitolul II - Norme generale de conduita profesionala a personalului SPITALULUI CLINIC COLTEA

Art. 5. - Asigurarea unui serviciu public de calitate

(1) Personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA are obligatia de a asigura un serviciu public de calitate in beneficiul pacientului, prin participarea activa la luarea deciziilor si la transpunerea lor in practica, in scopul realizarii competentelor SPITALULUI CLINIC COLTEA, in limitele atributiilor stabilite prin fisa postului.

(2) In exercitarea functiei personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA are obligatia de a avea un comportament profesionist, precum si de a asigura, in conditiile legii, transparenta administrativa, pentru a castiga si a mentine increderea pacientului in integritatea, impartialitatea si eficacitatea SPITALULUI CLINIC COLTEA.

Art. 6. - Respectarea Constitutiei si a legilor

(1) Angajatii SPITALULUI CLINIC COLTEA au obligatia ca, prin actele si faptele lor, sa respecte Constitutia, legile tarii si sa actioneze pentru punerea in aplicare a dispozitiilor legale, in conformitate cu atributiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.

(2) Personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA trebuie sa se conformeze dispozitiilor legale privind restrangerea exercitiului unor drepturi, datorata naturii functiilor detinute.

Art. 7. - Loialitatea fata de SPITALULUI CLINIC COLTEA

(1) Personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA are obligatia de a apara cu loialitate prestigiul spitalului in care isi desfasoara activitatea, precum si de a se abtine de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acestuia.

(2) Angajatilor SPITALULUI CLINIC COLTEA le este interzis:

a) sa exprime in public aprecieri neconforme cu realitatea in legatura cu activitatea SPITALULUI CLINIC COLTEA, cu politicile si strategiile acestuia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;

b) sa faca aprecieri in legatura cu litigiile aflate in curs de solutionare si in care activitatea SPITALULUI CLINIC COLTEA are calitatea de parte, daca nu sunt abilitati in acest sens;

c) sa dezvaluie informatii care nu au caracter public, in alte conditii decat cele prevazute de lege;

d) sa dezvaluie informatiile la care au acces in exercitarea functiei, daca aceasta dezvaluire este de natura sa atraga avantaje necuvenite ori sa prejudicieze imaginea sau drepturile SPITALULUI CLINIC COLTEA ori ale unor sau angajati contractuali, precum si ale persoanelor fizice sau juridice;

e) sa acorde asistenta si consultanta persoanelor fizice sau juridice, in vederea promovarii de actiuni juridice ori de alta natura impotriva statului sau SPITALULUI CLINIC COLTEA.

(3) Prevederile alin. (2) lit. a)-d) se aplica si dupa incetarea raportului de munca, pentru o perioada de 2 ani, daca dispozitiile din legi speciale nu prevad alte termene.

(4) Prevederile prezentului cod de conduita nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligatia legala a personalului contractual de a furniza informatii de interes public celor interesati, in conditiile legii.

Art. 8. - Libertatea opiniilor

(1) In indeplinirea atributiilor de serviciu angajatii SPITALULUI CLINIC COLTEA au obligatia de a respecta demnitatea functiei detinute, coreland libertatea dialogului cu promovarea intereselor autoritatii sau institutiei publice in care isi desfasoara activitatea.

(2) In activitatea lor angajatii SPITALULUI CLINIC COLTEA au obligatia de a respecta libertatea opiniilor si de a nu se lasa influentati de considerente personale.

(3) In exprimarea opiniilor, personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA trebuie sa aiba o atitudine concilianta si sa evite generarea conflictelor datorate schimbului de pareri.

Art. 9. - Activitatea publica

(1) Relatiile cu mijloacele de informare in masa se asigura de catre persoanele desemnate in acest sens de conducatorul SPITALULUI CLINIC COLTEA, in conditiile legii.

(2) Angajatii SPITALULUI CLINIC COLTEA desemnati sa participe la activitati sau dezbateri publice, in calitate oficiala, trebuie sa respecte limitele mandatului de reprezentare incredintat de conducatorul SPITALULUI CLINIC COLTEA.

(3) In cazul in care nu sunt desemnati in acest sens, angajatii SPITALULUI CLINIC COLTEA pot participa la activitati sau dezbateri publice, avand obligatia de a face cunoscut faptul ca opinia exprimata nu reprezinta punctul de vedere oficial al SPITALULUI CLINIC COLTEA.

Art. 10. - Activitatea politica

In exercitarea functiei detinute, personalului SPITALULUI CLINIC COLTEA ii este interzis:

- a) sa participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice in sediul spitalului si/sau in timpul programului de lucru;
- b) sa afiseze in cadrul SPITALULUI CLINIC COLTEA insemne ori obiecte inscriptionate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidatilor acestora.

Art. 11. - Folosirea imaginii proprii

In exercitarea functiei pe care o detine, personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA are obligatia de a nu permite utilizarea numelui sau a imaginii proprii in actiuni publicitare pentru promovarea unei activitati comerciale, precum si in scopuri electorale.

Art. 12. - Cadrul relatiilor in exercitarea atributiilor functiei

(1) In relatiile cu personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA, precum si cu persoanele fizice sau juridice, angajatii institutiei sunt obligati sa aiba un comportament bazat pe respect, buna-credinta, corectitudine si amabilitate.

(2) Personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA are obligatia de a nu aduce atingere onoarei, reputatiei si demnitatii persoanelor din cadrul SPITALULUI CLINIC COLTEA, precum si ale persoanelor cu care intra in legatura in exercitarea functiei, prin:

- a) intrebuintarea unor expresii jignitoare;

b) dezvaluirea aspectelor vietii private;

e) formularea unor scizari sau plangeri calomnioase.

(3) Personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA trebuie sa adopte o atitudine impartiala si justificata pentru rezolvarea clara si eficienta a problemelor pacientilor. Personalul contractual are obligatia sa respecte principiul egalitatii pacientilor in fata legii si a SPITALULUI CLINIC COLTEA, prin:

a) promovarea unor solutii coerente, conform principiului tratamentului nediferentiat, raportate la aceeasi categorie de situatii de fapt;

b) eliminarea oricarei forme de discriminare bazate pe aspecte privind nationalitatea, convingerile religioase si politice, starea materiala, sanatatea, varsta, sexul sau alte aspecte.

Art. 13. - Conduita in cadrul relatiilor internationale

(1) Personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA care reprezinta unitatea in cadrul unor organizatii internationale, institutii de invatamant, conferinte, seminarii si alte activitati cu caracter international are obligatia sa promoveze o imagine favorabila tarii si a SPITALULUI CLINIC COLTEA.

(2) In relatiile cu reprezentantii altor state, angajatii SPITALULUI CLINIC COLTEA au obligatia de a nu exprima opinii personale privind aspecte nationale sau dispute internationale.

(3) In deplasarile in afara tarii, personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA este obligat sa aiba o conduita corespunzatoare regulilor de protocol si sa respecte legile si obiceiurile tarii gazda.

Art. 14. - Interdictia privind acceptarea cadourilor, serviciilor si avantajelor

Angajatii SPITALULUI CLINIC COLTEA nu trebuie sa solicite ori sa accepte cadouri, servicii, favoruri, invitatii sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, parintilor, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relatii de afaceri sau de natura politica, care le pot influenta impartialitatea in exercitarea functiilor publice detinute ori pot constitui o recompensa in raport cu aceste functii.

Art. 15. - Participarea la procesul de luare a deciziilor

(1) In procesul de luare a deciziilor angajatii SPITALULUI CLINIC COLTEA au obligatia sa actioneze conform prevederilor legale si sa isi exercite capacitatea de apreciere in mod fundamentat si impartial.

(2) Angajatii SPITALULUI CLINIC COLTEA au obligatia de a nu promite luarea unei decizii de catre spital, precum si indeplinirea atributiilor in mod privilegiat.

Art. 16. - Obiectivitate in evaluare

(1) In exercitarea atributiilor specifice functiilor de conducere, angajatii SPITALULUI CLINIC COLTEA au obligatia sa asigure egalitatea de sanse si tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul din subordine.

(2) Personalul de conducere al SPITALULUI CLINIC COLTEA are obligatia sa examineze si sa aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competentei profesionale pentru personalul din subordine, atunci cand propune ori aproba avansari, promovari, numiri sau eliberari din functii ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzand orice forma de favoritism ori discriminare.

(3) Personalul contractual de conducere are obligatia de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea in functiile contractuale pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile prevazute la art. 3.

Art. 17. - Folosirea abuziva a atributiilor functiei detinute

(1) Personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA are obligatia de a nu folosi atributiile functiei detinute in alte scopuri decat cele prevazute de lege.

(2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori actiuni de control, personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA nu poate urmari obtinerea de foloase sau avantaje in interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.

(3) Angajatii SPITALULUI CLINIC COLTEA au obligatia de a nu interveni sau influenta vreo ancheta de orice natura, din cadrul institutiei sau din afara acesteia, in considerarea functiei pe care o detin.

(4) Angajatii SPITALULUI CLINIC COLTEA au obligatia de a nu impune altor angajati ai spitalului sa se inscrie in organizatii sau asociatii, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promitandu-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

Art. 18. - Utilizarea resurselor publice

(1) Personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA este obligat sa asigure ocrotirea proprietatii publice si private a statului si a unitatilor administrativ-teritoriale, sa evite producerea oricarui prejudiciu, actionand in orice situatie ca un bun proprietar.

(2) Personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA are obligatia sa foloseasca timpul de lucru, precum si bunurile apartinand spitalului numai pentru desfasurarea activitatilor aferente functiei detinute.

(3) Personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA trebuie sa propuna si sa asigure, potrivit atributiilor care ii revin, folosirea utila si eficienta a banilor publici, in conformitate cu prevederile legale.

(4) Personalului SPITALULUI CLINIC COLTEA care desfasoara activitati publicistice in interes personal sau activitati didactice ii este interzis sa foloseasca timpul de lucru ori logistica autoritatii sau a institutiei publice pentru realizarea acestora.

Art. 19. - Limitarea participarii la achizitii, concesiuni sau inchirieri

(1) Orice angajat al SPITALULUI CLINIC COLTEA poate achizitiona un bun aflat in proprietatea privata a statului sau a unitatilor administrativ-teritoriale, supus vanzarii in conditiile legii, cu exceptia urmatoarelor cazuri:

a) cand a luat cunostinta, in cursul sau ca urmare a indeplinirii atributiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmeaza sa fie vandute;

b) cand a participat, in exercitarea atributiilor de serviciu, la organizarea vanzarii bunului respectiv;

c) cand poate influenta operatiunile de vanzare sau cand a obtinut informatii la care persoanele interesate de cumpararea bunului nu au avut acces.

(2) Dispozitiile alin. (1) se aplica in mod corespunzator si in cazul concesiunii sau inchirierii unui bun aflat in proprietatea publica ori privata a statului sau a unitatilor administrativ-teritoriale.

(3) Angajatilor SPITALULUI CLINIC COLTEA le este interzisa furnizarea informatiilor referitoare la bunurile proprietate publica sau privata a statului ori a unitatilor administrativ-teritoriale, supuse operatiunilor de vanzare, concesiune sau inchiriere, in alte conditii decat cele prevazute de lege.

(4) Prevederile alin. (1)-(3) se aplica in mod corespunzator si in cazul realizarii tranzactiilor prin interpus sau in situatia conflictului de interese.

Capitolul III Responsabilitatea personala, integritatea si independenta profesionala

Art. 20. - Responsabilitatea personala, integritatea si independenta profesionala a personalului medico-sanitar:

(1) Despre independenta profesională a personalului medico-sanitar și responsabilitate:

- a) Personalul medico-sanitar are independenta profesională absolută, libertatea absolută a prescripțiilor și actelor medicale pe care le considera necesare, în limitele competenței sale, și este răspunzător pentru acestea. În cazul limitării prin constrângeri administrative și/sau economice a independenței sale, personalul medico-sanitar nu este răspunzător;
- b) Personalul medico-sanitar nu va garanta vindecarea afecțiunii pentru care pacientul i s-a adresat;
- c) În activitatea medicală ce se desfășoară în echipa (secții de spital, proces de învățământ medical tip rezidențiat), răspunderea pentru actele medicale aparține șefului echipei, în limitele atribuțiilor administrative de coordonare, și medicului care efectuează direct actul medical, în limitele competenței sale profesionale și rolului care i-a fost atribuit de șeful echipei. În echipele interdisciplinare, șeful echipei se considera a fi medicul din specialitatea în care s-a stabilit diagnosticul major de internare, dacă nu există reglementări speciale care să prevadă altfel;
- d) Încredințarea totală sau parțială a obligațiilor proprii către alte persoane, în lipsa controlului personal, constituie abatere deontologică;
- e) Exprimarea consimțământului informat al pacientului pentru tratament nu înlătură responsabilitatea personalului medico-sanitar pentru eventualele greșeli profesionale;

(2) Secretul profesional:

- a) Secretul profesional este obligatoriu, cu excepția situațiilor prevăzute de lege;
- b) Fac obiectul secretului profesional tot ceea ce, în timpul exercitării profesiei sale, a aflat direct sau indirect în legătura cu viața intimă a bolnavului, a familiei, a aparținătorilor, precum și probleme de diagnostic, prognostic, tratament, diverse circumstanțe în legătura cu boala. Secretul profesional persistă și după terminarea tratamentului sau decesul pacientului;
- c) Secretul profesional trebuie păstrat și față de aparținători, dacă pacientul nu dorește altfel;
- d) Secretul profesional trebuie păstrat față de colegi, cadre sanitare și instituțiile medicale care nu sunt implicate în actul medical al pacientului în cauză;
- e) Secretul profesional va fi păstrat și între pacienți ce se afla în același salon/sala de așteptare, discuțiile despre diagnostic, tratament etc. purtându-se pe cât posibil în camere separate (cabinet medical, camera de tratament) numai cu pacientul și/sau aparținătorii în cauză astfel încât să fie respectată confidentialitatea datelor medicale;
- f) În comunicările științifice cazurile vor fi în așa fel prezentate încât identitatea bolnavului să nu poată fi recunoscută;
- g) În cazul în care nu este contrar intereselor pacientului, medicul curant va permite accesul mass-media la pacient numai cu acceptul acestuia. Medicii șefi ai unităților medicale sunt obligați să ia toate măsurile în așa fel încât accesul mass-media la pacient să se facă numai cu acceptul medicului curant și al pacientului. Acordarea de informații cu privire la un anumit caz se poate face numai cu acordul pacientului, al medicului curant și al șefului unității medicale;
- h) Evidențele medicale trebuie păstrate ca materiale secrete profesionale;

(3) Reguli generale de comportament în activitatea medicală:

- a) Medicul nu poate trata un pacient fără a-l examina medical în prealabil, personal. Numai în cazuri excepționale, de urgență sau în cazuri de forță majoră (îmbolnăviri pe nave maritime aflate în mers, pe avioane în zbor, locuri inaccesibile sau în timp util) se vor da indicații de tratament prin mijloace de telecomunicații;
- b) Medicul poate executa o activitate medicală doar dacă are pregătire și practica suficientă pentru aceasta. Aceasta prevedere nu se aplică în cazuri de urgență vitală, care nu poate fi rezolvată altfel;
- c) Medicul poate utiliza numai aparate de diagnostic sau tratament autorizate și pentru manuirea cărora are pregătire ori suficientă practică;
- d) Dacă în urma examinării sau în cursul tratamentului medicul considera că nu are suficiente cunoștințe ori experiență pentru a asigura o asistență corespunzătoare, va solicita un consult, prin orice mijloace, cu alți specialiști sau va îndruma bolnavul către aceștia, pacientul având dreptul oricând la o a doua opinie medicală;
- e) În caz de pericol de moarte iminent, medicul va rămâne lângă pacient atât timp cât este nevoie de ajutorul lui profesional;
- f) Pacientul nevindecabil va fi tratat cu aceeași grijă și aceeași atenție ca și cel care are șanse de vindecare;
- g) Medicul va informa pacientul asupra bolii acestuia, tratamentului necesar și a șanselor de însănătoșire. Medicul va evita să trezească prin comportamentul lui imaginea unei boli mai grave decât este ea în realitate;
- h) Medicul va păstra o atitudine de strictă neutralitate și neamestec în problemele familiale ale bolnavului, exprimându-și părerea numai dacă este solicitat și numai dacă intervenția este motivată de interesul sănătății bolnavului;
- i) Medicul nu trebuie să se implice în problemele legate de interesele materiale din familia bolnavului sau;

(4) Obligatorietatea acordării asistenței medicale:

- a) Personalul medical sanitar care se găsește în prezența unui bolnav sau rănit în pericol are obligația să îi acorde asistența la nivelul posibilităților momentului și locului ori să se asigure că cel în cauză primește îngrijirile necesare;
- b) În caz de calamități naturale sau accidente în masă, personalul medical sanitar este obligat să răspundă la chemare, chiar să își ofere de bunăvoie serviciile medicale imediat ce a luat cunoștința despre eveniment;
- c) Personalul medical sanitar poate refuza acordarea de îngrijiri de sănătate din motive personale sau profesionale temeinice, îndrumând pacientul spre alte surse de îngrijire medicală, cu excepția situațiilor de urgență. Medicul este obligat să pună la dispoziție confratelui care preia pacientul toate informațiile medicale referitoare la caz;

(5) Întreținerea și folosirea cunoștințelor profesionale. Educația medicală continuă:

- a) Personalul medico-sanitar are datoria de a-și perfecționa continuu cunoștințele profesionale, SPITALUL CLINIC COLTEA având obligația de a asigura formarea profesională conform unui Plan de formare profesională aprobat;
- b) În folosirea unor metode terapeutice noi trebuie să primeze interesul pacientului, iar acestea nu pot fi utilizate decât după evaluarea raportului risc-beneficiu;

(6) Integritatea și imaginea personalului medical sanitar:

- a) Personalul medical sanitar trebuie sa fie model de comportament etico-profesional, contribuind la creșterea nivelului sau profesional și moral, a autorității și prestigiului profesiei medicale pentru a merita stima și încrederea pacienților și a colaboratorilor;
- b) Personalul medical sanitar nu trebuie sa se folosească de un mandat electiv, o funcție administrativă sau de alte autorități pentru a-și crește clientela;
- c) Personalul medical sanitar poate folosi numai titlul la care are dreptul, conform pregătirii sale profesionale;
- d) Informările privind serviciile medicale sunt acceptate, cu condiția sa fie corecte, și se pot referi la sediul profesional, orele de funcționare, conducerea instituției medicale, specialitatea și titlul medicului, metodele de diagnostic și tratament folosite (aceste informații trebuie sa se refere numai la metode de diagnostic și tratament fundamentate științific și acceptate în lumea medicală. Nu trebuie sa conțină informații eronate sau care ar putea induce pacienții în eroare), tarifele percepute (aceste informații nu trebuie sa induca pacienților impresia ca neapelarea la serviciile medicului respectiv le poate pune în pericol starea de sănătate fizica sau psihică);
- e) Medicul nu poate face reclama unor medicamente sau bunuri medicale de consum. Menționarea denumirii unor medicamente sau bunuri medicale în cuprinsul unor articole, cărți, facuta în scop științific, nu se considera reclama;
- f) Medicul nu trebuie sa facă propaganda în mediile nemedicale sau chiar medicale unor procedee de diagnostic ori tratament insuficient probate, fără sa sublinieze și rezervele ce se impun;
- g) Este contrară eticii înțelegerea dintre doi medici, între medic și farmacist sau între medic și un cadru auxiliar pentru obținerea de avantaje materiale;
- h) Este interzisă medicului practician implicarea în distribuirea unor remedii, aparate sau produse medicamentoase autorizate ori neautorizate;
- i) Este interzisă practicarea de către medic a unor activități care dezonoareaza profesia medicală. Orice medic trebuie sa se abțină, chiar în afară vieții profesionale, de la acte de natura sa ducă la desconsiderarea acesteia;
- j) Personalul medical sanitar nu poate fi obligat sa își exercite profesia în condiții ce ar putea compromite calitatea îngrijirilor medicale și a actelor sale profesionale, cu excepția urgențelor medico-chirurgicale vitale;
- k) Medicul nu poate propune sau aplica pacientului ca benefice ori lipsite de riscuri remedii sau procedee iluzorii ori insuficient probate. Orice practica nestiințifică este interzisă;
- l) Este interzisă acordarea de facilități, colaborarea sau sprijinirea oricărei persoane care practica ilegal medicina. Medicul are obligația de a sesiza existenta unor astfel de situații colegiului teritorial al medicilor;

(7) Onorarii și atragerea bolnavilor

- a) Este interzisă emiterea oricărui document medical care ar aduce pacientului un avantaj material nejustificat sau ilicit;
- b) Este interzisă medicului practicarea concurenței neloiale, inclusiv prin practicarea unor tarife minimale, vadit disproportionat fata de costul real al serviciului medical, în scopul atragerii clientelei. Este admis serviciul gratuit în scopuri filantropice, cu informarea colegiului teritorial al medicilor cel mai târziu la 3 zile după acordarea asistenței medicale;
- c) Pacienții au dreptul la externare sa primeasca si un Decont de cheltuieli aferent tratamentului primit.

(8) Respectarea drepturilor persoanei

- a) Medicul trebuie sa respecte dreptul persoanei în privinta opțiunii libere asupra medicului sau curant și chiar sa faciliteze aceasta posibilitate;
- b) Un medic care este solicitat sau are obligația sa examineze o persoana privată de libertate ori sa dea îngrijiri în mediu carceral nu poate nici direct, nici indirect, fie și numai prin simpla prezenta, sa cauzioneze sau sa favorizeze atingerea integrității fizice ori psihice a vreunui deținut, inclusiv a demnității acestuia. Dacă medicul constata ca persoana privată de libertate a suportat maltratari, are obligația sa informeze autoritatea judiciară;

(9) Relația cu pacientul

- a) Exercițarea profesiei medicale nu trebuie facuta impersonal, ci incercand stabilirea unei relații umane cu pacientul, pentru ca, la nevoie, compasiunea din partea medicului sa nu para un act formal;
- b) Este interzis ca medicul curant sa întrețină relații sexuale cu pacientii săi sau sa-i supună pe aceștia unor acte degradante pentru fiinta umană;
- c) Medicul trebuie sa dea dovada de diligența maxima în stabilirea diagnosticului, tratamentului adecvat și în evitarea complicatiilor previzibile la pacientul aflat în îngrijirea sa;
- d) Prescripțiile medicale trebuie formulate cat mai clar, medicul asigurându-se ca a fost înțeles complet de către bolnav și anturajul acestuia, mergand pana la încercarea de a supraveghea executarea tratamentului;
- e) Din momentul în care a răspuns unei solicitări, medicul este automat angajat moral sa asigure bolnavului în cauza îngrijiri constiincioase și devotate, inclusiv prin trimiterea pacientului la o unitate medicală sau la un specialist cu competente superioare;
- f) Medicul curant are obligația de a face toate demersurile medicale pentru a facilita pacientului sau obținerea drepturilor sale ce decurg din starea de boala;
- g) in caz de război, cataclisme, epidemii și atentate, medicul nu are dreptul sa își abandoneze bolnavii, cu excepția unui ordin formal al unei autorități competente în conformitate cu legea;

(10) Reguli de comportare

- a) Accesul vizitatorilor în spital este permis numai în timpul programului de vizita;
- b) Nu este permis accesul în secție al vizitatorilor care prezinta boli infecto-contagioase;
- c) Este interzis accesul vizitatorilor în urmatoarele sectii/servicii: Bloc Operator, Laborator, Sterilizare, Unitate de Transfuzii, Transplant medular, ATI, Farmacie, Bloc alimentar, precum și la pacientii cu risc crescut din celelalte sectii;
- d) Este interzis accesul vizitatorilor la pacientii izolati cu diagnostic de boala transmisibila, dependenti de îngrijirile medicale ale spitalului;
- e) Fumatul în unitate este strict interzis, nerespectarea acestei prevederi se sancționeaza cu amenda în cuantum de 100 ron – 500 ron pentru toate persoanele fizice, potrivit legii 349/2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor produselor din tutun cu modificarile și completările ulterioare;
- f) În cadrul spitalului, este interzisă producerea de zgomote prin strigăte, larmă cât și prin utilizarea de aparate radio, CD-playere etc;
- g) Vizitatorii nu au voie sa afecteze curatenia, sa deranjeze ceilalti pacienti și nu au voie sa se aseze pe paturile pacientilor;
- h) În cadrul spitalului, vizitatorii au obligatia să arunce gunoaie, reziduuri, ambalaje de orice natură, exclusiv în locurile special amenajate în acest sens;

- i) In cadrul spitalului este interzisă vandalizarea mobilierului de decor (bănci, cosuri de gunoi, usi, aviziere, etc); zgârierea, scrierea, vopsirea, murdărirea cu orice substanță, demontarea, distrugerea sau degradarea oricaror elemente constructive, decorative sau mobilier. Persoanele care cauzeaza astfel de prejudicii in mod direct sau indirect, vor acoperi integral costul repararii sau inlocuirii acestor bunuri;
- j) Vizitatorii nu au voie sa aduca pacientilor alimente interzise de catre medicul curant, bauturi alcoolice, tigari;
- k) Vizitatorii nu au voie sa intervina in ingrijirile medicale ale pacientilor;
- l) Vizitatorii nu au acces la documentele medicale ale pacientilor, toate informatiile despre pacienti vor fi solicitate direct medicului curant;
- m) In cadrul spitalului este strict interzis accesul cu echipament video si audio si de asemenea este strict interzisa inregistrarea audio si video, fara acordul prealabil scris al conducerii spitalului;
- n) Vizitatorii vor purta echipamentul de protectie corespunzator la intarea in salon;
- o) izitatorii se vor spala pe maini la intrarea si iesirea din salon;
- p) Apartinatorii care solicita sa stea in spital in calitate de insotitori alaturi de pacientii internati o pot face doar cu acordul medicului sef de sectie si al medicului curant. In situatia unei epidemii declarate sunt total interzise vizitele la pacientii internati;
- q) Pacientii, apartinatorii si vizitatorii au obligatia de a avea un comportament civilizatat fata de personalul medico-sanitar si fata de ceilalti pacienti, sa nu foloseasca un libaj trivial si sa nu manifeste un comportament agresiv;
- r) Personalul medico-sanitar are posibilitatea de a anunta agentii de paza din cadrul spitalului, in orice moment in care constata manifestarea unui comportament agresiv din partea unui vizitator, apartinator sau pacient, acestia avand obligatia de a proteja personalul medico-sanitar impotriva oricarei agresiuni;

Consimțământul

- a) Pentru orice intervenție medicală diagnostică sau terapeutică este necesar consimțământul informat al pacientului;
- b) Consimțământul pacientului va fi exprimat în condițiile legii;
- c) Consimțământul va fi dat după informarea pacientului asupra diagnosticului, prognosticului, alternativelor terapeutice, cu riscurile și beneficiile acestora;
- d) În situația pacienților minori, incompetenți sau care nu își pot exprima vointa, consimțământul va aparține reprezentanților legali. Dacă medicul curant apreciază ca decizia reprezentantului legal nu este în interesul pacientului, se constituie o comisie de arbitraj de specialitate pentru a evalua cazul și a lua decizia;
- e) În situații de urgență, când este pusă în pericol viața pacientului, iar acesta nu își poate exprima vointa și rudele sau reprezentanții legali nu pot fi contactați, consimțământul este implicit, iar medicul va face tot ceea ce este posibil pentru salvarea pacientului, urmând ca informarea acestuia sa se facă ulterior;
- f) Prognosticul grav va fi impartasit pacientului cu prudenta și tact, ținându-se cont de starea psihică a acestuia. Prognosticul va fi dezvaluit și familiei doar dacă pacientul consimte la aceasta. În cazul în care se considera ca dezvaluirea prognosticului infast va dăuna pacientului sau atunci când acesta nu dorește sa afle, prognosticul poate fi dezvaluit familiei;

(11) Probleme ale îngrijirii minorilor

- a) Personalul medico-sanitar trebuie sa fie apărătorii intereselor medicale ale copilului bolnav atunci când apreciază ca starea de sănătate a copilului nu este bine inteleasa sau nu este suficient de bine protejata de anturaj;

b) Dacă personalul medico-sanitar apreciază ca un minor este victima unei agresiuni sau privatumi, are obligația de a-l proteja uzând de prudența și anunțând autoritatea competentă;

(12) Eliberarea de documente

a) Este interzisă eliberarea pentru bolnav a unor certificate de competență sau a unor rapoarte tendențioase. Orice act medical va oglindi realitatea obiectivă;

b) Medicul poate emite certificate, atestate și documente permise de lege, pe baza propriilor sale constatări și a examenelor necesare în acest scop. Este interzis ca informațiile medicale să fie prezentate deformat sau ascunse. Documentele medicale vor respecta forma prevăzută de lege. Documentele medicale nu trebuie să conțină mai multe date decât este necesar scopului pentru care acestea sunt întocmite și eliberate;

c) Persoana la care se referă documentul medical emis are dreptul de a fi informată cu privire la conținutul acestuia;

(13) Îndatoriri față de public

a) Personalul medico-sanitar chemat într-o familie ori colectivitate trebuie să se îngrijească de respectarea regulilor de igienă și de profilaxie. El va semnala bolnavului și anturajului responsabilitatea ce revine acestora față de ei înșiși, dar și față de comunitate și colectivitate;

b) Personalul medico-sanitar are obligația morală de a aduce la cunoștința organelor competente orice situație de care află și care reprezintă un pericol pentru sănătatea publică.

Art. 21. - Responsabilitatea personală, integritatea și independența profesională a asistentilor medicali generaliști, moașelor și asistentilor medicali:

(1) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să evite în exercitarea profesiei atitudinile ce aduc atingere onoarei profesiei și să evite tot ceea ce este incompatibil cu demnitatea și moralitatea individuală și profesională;

(2) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația să manifeste o conduită ireproșabilă față de bolnav, respectând întotdeauna demnitatea acestuia;

(3) În caz de pericol public, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical nu au dreptul să își abandoneze bolnavii, cu excepția unui ordin formal al unei autorități competente, conform legii.

(4) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt răspunzători pentru fiecare dintre actele lor profesionale;

(5) Pentru riscurile ce decurg din activitatea profesională, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali din sistemul public sau privat încheie o asigurare de răspundere civilă pentru greșeli în activitatea profesională;

(6) Incredințarea atribuțiilor proprii unor persoane lipsite de competență constituie greșeala deontologică;

(7) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să comunice cu pacientul într-o manieră adecvată, folosind un limbaj respectuos, minimalizând terminologia de specialitate pe înțelesul acestora;

(8) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să evite orice modalitate de a cere recompense, altele decât formele legale de plată.

Art. 22. - Responsabilitatea personala, integritatea si independenta profesionala a farmacistului

- (1) Indiferent de sfera de activitate, farmacistul trebuie sa aiba in centrul atentiei sale binele pacientului si al publicului in general;
- (2) Farmacistul este raspunzator pentru toate deciziile sale profesionale, indiferent de responsabilitatile asumate in exercitarea profesiei sale;
- (3) farmacistul, in timpul exercitarii actului profesional, este obligat sa respecte urmatoarele reguli:
  - a) sa isi exercite profesia in conformitate cu procedurile standard de operare scrise, prevazute de regulile de buna practica din domeniul sau de activitate;
  - b) sa isi indeplineasca indatoririle profesionale cu competenta, in termenele stabilite;
  - c) sa profeseze doar in acele posturi in care i se permite sa isi respecte indatoririle esentiale ca farmacist, libertatea de decizie si independenta profesionala;
  - d) sa accepte acele posturi pentru care are competenta si disponibilitatea necesare pentru a indeplini cu succes indatoririle profesionale. In acest sens trebuie sa se informeze asupra specificului activitatii, accesului la mijloacele necesare pentru exercitarea profesiei la standardele necesare;
  - e) sa isi indeplineasca personal atributiile si la nevoie sa delege o persoana competenta autorizata pentru indeplinirea anumitor activitati profesionale, asumandu-si raspunderea;
  - f) sa informeze imediat o persoana responsabila in cazul in care nu isi poate indeplini indatoririle profesionale, pentru a se putea lua la timp masuri de remediere;
  - g) sa raporteze medicului prescriptor sau autoritatilor competente orice efect nedorit sau advers al medicamentelor, in scopul optimizarii tratamentelor;
  - h) sa se abtina sa critice sau sa condamne convingerile personale ori religioase ale pacientului care apeleaza la serviciile sale;
  - i) sa acorde servicii in mod egal pentru toti pacientii, fara discriminare, in ordinea solicitarii acestora, cu exceptia situatiilor de urgenta;
  - j) sa se asigure ca serviciile sale au fost percepute si intelese corect de pacient, incurajandu-l sa participe activ la reusita tratamentului;
  - k) sa nu refuze nejustificat acordarea serviciilor care ii intra in atributii, conform legii.
- (4) Farmacistul poate refuza acordarea unor servicii catre pacient atunci cand refuzul este justificat de interesul sanatatii pacientului.
- (5) Inainte de a-si asuma o functie de conducere, farmacistul trebuie sa se autoevalueze si sa se asigure ca este capabil sa indeplineasca toate responsabilitatile acestei functii.
- (6) In exercitarea functiei, farmacistul-sef are urmatoarele obligatii:
  - a) trebuie sa se informeze asupra tuturor aspectelor si cerintelor legate de functia pe care o indeplineste;
  - b) trebuie sa se asigure ca toti membrii personalului aflat in subordinea sa sunt informati asupra atributiilor profesionale pe care trebuie sa le indeplineasca;
  - c) trebuie sa transmita instructiunile clar pentru a impiedica orice risc de eroare; in masura posibilitatilor, el va transmite in scris proceduri standard de operare;
  - d) se asigura ca membrii personalului aflat in subordinea sa isi indeplinesc atributiile in conformitate cu prevederile legale, dar si cu competenta si aptitudinile personale;
  - e) trebuie sa respecte independenta profesionala a farmacistilor din subordine;
  - f) se asigura ca echipamentele, localul si utilitatile de la locul de munca sunt mentinute la standardele acceptate pentru desfasurarea in bune conditii a activitatilor profesionale;

g) se asigura ca toate activitatile profesionale desfasurate sub controlul sau, precum si cele exercitate de el personal sunt supuse asigurarii de raspundere profesionala;

h) se asigura ca toate masurile privind pastrarea confidentialitatii sunt efective;

i) are datoria sa notifice colegiului pe raza caruia isi desfasoara activitatea orice schimbare de interes profesional privind membrii personalului din subordinea sa ori functia sa;

j) trebuie sa accepte, in masura posibilitatilor, elevi si studenti pentru indeplinirea stagiului de practica in unitatea pe care o conduce.

(7) Competenta profesionala

a) Farmacistul trebuie sa isi asigure si sa isi mentina la un inalt nivel pregătirea profesionala, prin actualizarea permanenta a cunostintelor in aria sa profesionala, in scopul indeplinirii atributiilor cu competenta necesara.

b) In vederea actualizarii permanente a cunostintelor profesionale, farmacistul este obligat:

- sa isi planifice si sa participe la formele de pregătire profesionala organizate sau acreditate de Colegiul Farmacistilor din Romania;

- sa evalueze si sa aplice in practica curenta cunostintele actualizate permanent;

- sa ateste cu documente doveditoare pregătirea sa, prin formele programelor de dezvoltare profesionala acceptate, atunci cand acest lucru ii este solicitat de comisiile de specialitate ale colegiului teritorial la care este inregistrat;

(8) Confidentialitatea

a) Farmacistul are datoria de a respecta si proteja informatia profesionala;

b) Farmacistul trebuie sa respecte si sa protejeze confidentialitatea informatiilor referitoare la pacienti, obtinute in cursul activitatilor profesionale;

c) Informatiile pot fi dezvaluite in urmatoarele cazuri:

- cand pacientul si-a dat consimtamantul scris;

- cand tutorele pacientului a consimtit in scris, daca varsta pacientului sau starea sa de sanatate nu permite aceasta;

- cand este necesar pentru a preveni afectari majore sau punerea in pericol a sanatatii pacientului, a unei terte persoane sau a publicului in general;

- stabilirea vinovatiei in cazul savarsirii unor infractiuni, la solicitarea instantei de judecata;

- in alte situatii prevazute de lege;

d) Farmacistul nu trebuie sa dezvalui, decat cu acordul scris al medicului prescriptor, nicio informatie referitoare la practica prescrierii acestuia;

e) Farmacistul trebuie sa protejeze informatia profesionala interna, respectand urmatoarele reguli:

- sa nu permita accesul tertilor la informatii privind activitatea unitatii in care isi desfasoara activitatea, decat cu acordul scris al angajatorului sau in alte situatii prevazute de lege;

- sa respecte cerintele legale de protectie a informatiilor privind acumularea si utilizarea acestora;

- sa asigure protectia informatiilor la operatiunile de stocare, transmitere, primire ori distrugere.

Art. 23. - Responsabilitatea personala, integritatea si independenta profesionala a biochimistului, biologului sau chimistului:

(1) În exercitarea profesiunii, biochimistul, biologul și chimistul din sistemul sanitar respectă demnitatea ființei umane și principiile eticii, dând dovadă de responsabilitate profesională și morală, acționând întotdeauna în interesul pacientului, al familiei pacientului și al comunității.

(14) Apartenența consilierului juridic pe baza unui contract sau a unui act de numire în funcție la o entitate privată sau publică, nu aduce atingere îndatoririlor sale profesionale, oportunității de a alege metodele de lucru sau posibilității de luare a unor decizii în plan profesional;

(15) Consilierului juridic îi este interzis în exercitarea profesiei să tolereze acte ilegale. Consilierul juridic nu se poate prevala de poziția sa pentru a satisface anumite interese personale. El va refuza orice ofertă sau promisiune de avantaje ilicite și se va abține de la acte care contravin principiilor moralei și celor de ordine publică;

(16) Consilierul juridic este responsabil de concluziile și acțiunile sale în exercitarea profesiei;

(17) Profesia de consilier juridic se exercită personal de către consilierul juridic înscris pe Tabloul profesional al consilierilor juridici definițiivi sau stagiați, ținut de către Colegiile Consilierilor Juridici din România;

(18) Consilierul juridic va utiliza cu bună credință mijloacele tehnice și baza materială puse la dispoziție de către beneficiarul serviciilor sale.

Capitolul IV – Raporturi profesionale cu alți profesioniști din domeniul medico-sanitar și instituții

Art. 25. - Raporturi profesionale cu alți profesioniști din domeniul medico-sanitar și instituții pentru medici

(1) Relațiile medicului cu colegii și colaboratorii. Confraternitatea

a) Medicul va trebui să își trateze confratii așa cum ar dori el însuși să fie tratat de ei. În baza spiritului de corp, medicii își datorează asistența morală.

b) Schimbul de informații între medici privind pacienții trebuie să se facă obiectiv și în timp util, în așa fel încât asistența medicală a pacienților să fie optimă.

c) Dacă un medic are neînțelegeri cu un confrate, trebuie să prevaleze concilierea potrivit Statutului Colegiului Medicilor din România.

d) Este interzisă răspândirea de comentarii ce ar putea să prejudicieze reputația profesională a unui confrate. Medicii trebuie să ia apărarea unui confrate atacat pe nedrept.

e) Constituie încălcarea a regulilor etice blamarea și defăimarea colegilor (critica pregătirii sau activității lor medicale) în fața bolnavilor, aparținătorilor, a personalului sanitar etc., precum și orice expresie sau act capabil să zdruncine încrederea în medicul curant și autoritatea acestuia.

f) Conducerea spitalului are dreptul de a fi informată de către persoana medico-sanitară cu privire la apariția unor astfel de situații în vederea luării unor măsuri de remediere și rezolvare a problemelor sesizate;

g) Atunci când un medic ia cunoștința despre greșeli etice sau profesionale care aduc atingere imaginii profesiei, comise de către un coleg, trebuie să ia atitudine cu tact, încercând să discute problema cu confratele în cauză. Dacă aceasta nu da rezultate, medicul are obligația să discute cazul în cadrul conducerii spitalului și a Colegiului Medicilor din România, înainte de a se adresa autorităților competente.

(2) Consultul medical

a) Ori de câte ori medicul considera necesar să ceară părerea unui coleg pentru elucidarea diagnosticului, formularea planului terapeutic sau a indicației unei intervenții, acesta va propune, de acord cu bolnavul sau aparținătorii lui și ținând cont de preferințele acestuia, un consult cu alți confrati.

b) Consultul este organizat de medicul curant și este recomandabil ca medicii chemați pentru consult să examineze bolnavul în prezența medicului curant. Apoi medicii se retrag pentru a discuta cazul. După ce au căzut de acord, medicul curant comunică bolnavului sau aparținătorului rezultatul consultului. Dacă există divergențe de păreri, se va proceda, după caz, la completarea examenelor, internarea în spital, lărgirea consultului prin invitarea altor specialiști etc.

c) În consultul medical se va păstra o atmosferă de stimă și respect reciproc, nu se va manifesta superioritate față de medicul curant. Discuția cazului și observațiile critice nu se vor face în fața bolnavului sau a altor persoane străine, chiar dacă este vorba de medici subordonați.

d) Un medic care a fost chemat pentru un consult nu trebuie să revadă ulterior pacientul din proprie inițiativă și fără aprobarea medicului curant. Excepția o constituie situația în care pacientul a solicitat o a doua opinie medicală.

e) În cazul colaborării mai multor medici pentru examinarea sau tratamentul aceluiași pacient, fiecare practician își asumă responsabilitatea personală. Este interzis transferul de sarcini și responsabilități privind indicațiile de investigații, prescrierea de medicamente sau concedii medicale către alți medici care nu au participat la consultul medical.

f) Dacă în urma unui consult avizul celor chemați diferă fundamental de cel al medicului curant, pacientul trebuie informat. Medicul curant este liber să se retragă dacă părerea medicilor chemați la consult prevalează în opinia pacientului sau a aparținătorilor acestuia.

g) Pacientul aflat în tratamentul unui coleg poate fi asistat de orice confrate pentru probleme incidente urgente, cu informarea prealabilă sau ulterioară a medicului.

h) Dacă propunerea pentru un consult medical vine din partea pacientului sau a aparținătorilor acestuia, medicul are obligația organizării modalității de consult. În cazul în care medicul curant nu este de acord, se poate retrage urmând ca pacientului să i se asigure asistența medicală de către un alt medic calificat în acest sens. În urma consultului se va redacta un document semnat de participanți. Dacă documentul nu este redactat, se considera ca participanții la consult susțin punctul de vedere al medicului curant.

(3) Raporturi cu alți profesioniști sanitari

a) Medicii vor avea raporturi bune, în interesul pacienților, cu ceilalți profesioniști din domeniul medical.

b) Obligații față de Colegiul Medicilor din România

c) Medicii membri ai Colegiului Medicilor din România trebuie să susțină organizația conform Statutului propriu al acesteia.

d) Medicul aflat în ancheta profesională este obligat să colaboreze cu persoanele desemnate de colegiu și să furnizeze toate datele solicitate în vederea încheierii investigației în cel mult 14 zile de la solicitare.

Art. 26. - Raporturi profesionale cu alți profesioniști din domeniul medico-sanitar și instituții pentru asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical

Raporturile profesionale cu alți profesioniști din domeniul sanitar

(1) În baza spiritului de echipă, asistenții medicali generalisti, moașele și asistenții medicali își datorează sprijin reciproc.

(2) Constituie încălcări ale regulilor etice:

a) jignirea și calomnierea profesională;

b) blamarea și defaimarea profesională;

c) orice alt act sau fapt care poate aduce atingere demnitatii profesionale a asistentului medical generalist, a moasei si a asistentului medical.

(3) In cazul unor neintelegeri, in considerarea calitatii profesionale, conflictul in prima instanta trebuie mediat de biroul consiliului judetean, la nivel judetean/municipiului Bucuresti, si de Biroul executiv, la nivel national.

(4) Daca acesta persista, cei implicati se pot adresa Comisiei de etica si deontologie sau justitiei, fiind interzisa perturbarea activitatii profesionale din aceste cauze.

(5) In cazul in care se constata incalcare ale regulilor etice, se urmeaza procedura de sanctionare, conform prevederilor Statutului Ordinului Asistentilor Medicali Generalisti, Moaselor si Asistentilor Medicali din Romania, adoptat prin Hotararea Adunarii generale nationale a Ordinului Asistentilor Medicali Generalisti, Moaselor si Asistentilor Medicali din Romania nr. 1/2009.

(6) In cazul colaborarii mai multor asistenti medicali generalisti, moase si asistenti medicali pentru examinarea, tratamentul sau ingrijirea aceluiasi pacient, fiecare practician isi asuma responsabilitatea individual prin aplicarea parafei profesionale in dreptul fiecarei manevre sau tehnici executate personal.

(7) In interesul pacientilor, asistentii medicali generalisti, moasele si asistentii medicali vor avea relatii de colaborare cu celelalte profesii din domeniul sanitar, cu respectarea demnitatii si onoarei profesionale.

Raporturile profesionale cu institutiile

(1) Angajatorul trebuie sa asigure conditii optime asistentului medical generalist, moasei si asistentului medical in exercitarea profesiei.

(2) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical aduc la cunostinta persoanelor competente si autoritatilor competente orice circumstanta care poate prejudicia ingrijirea sau calitatea tratamentelor, in special in ceea ce priveste efectele asupra persoanei sau care limiteaza exercitiul profesional.

(3) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical, in concordanta cu diferitele niveluri de responsabilitate pe care le indeplinesc, contribuie la orientarea politicilor si dezvoltarea sistemului de sanatate.

Art. 27. - Raporturi profesionale cu alti profesionisti din domeniul medico-sanitar si institutii pentru farmacisti

(1) In exercitarea profesiei, farmacistul are datoria ca in interesul bolnavului si al pacientului in general sa colaboreze cu toti confratii sai. In acest sens:

- a) toti farmacistii isi acorda ajutor reciproc si consultanta pentru realizarea indatoririlor profesionale;
- b) farmacistii isi rezolva singuri litigiile, cu respectarea spiritului de colegialitate; daca nu reusesc, fac apel la comisia de litigii a colegiului;
- c) farmacistul trebuie sa isi trateze toti colaboratorii cu respect, bunavointa si colegialitate;
- d) farmacistul trebuie sa dovedeasca in orice imprejurare solidaritate fata de colegii sai si loialitate fata de corpul profesional si profesia de farmacist.

(2) In interesul pacientului si al publicului in general, farmacistul trebuie sa colaboreze cu medicul si cu alti membri ai echipei de sanatate. In acest sens:

- a) farmacistul colaboreaza activ cu medicul prescriptor pentru a realiza efectuarea tratamentului pacientului la timp, in parametrii optimi si in interesul acestuia;
- b) in colaborarea sa cu medicul, farmacistul se va abtine de la orice intelegere in scop material sau de alta natura care ar avea drept rezultat incalcarea dreptului pacientului;
- c) farmacistul trebuie sa se abtina de la orice fapt care ar putea aduce prejudicii demnitatii si imaginii medicului sau altor membri ai profesiunilor sanitare, pentru a nu crea ne incredere pacientului.

Art. 28. - Raporturi profesionale cu alti profesioniști din domeniul medico-sanitar si institutii pentru biochimist, biolog și chimist din sistemul sanitar

- (1) Activitatea biochimistului, biologului și chimistului din sistemul sanitar se desfășoară individual sau în cadrul unor colective mixte.
- (2) Biochimistul, biologul și chimistul din sistemul sanitar colaborează cu medicul și recunosc rolul coordonator al acestuia, precum și cu ceilalți membri ai colectivului, participând la menținerea relațiilor amiabile în cadrul acestuia și contribuind la asigurarea calității actului medical.
- (3) Membrii Ordinului Biochimistilor, Biologilor și Chimistilor în sistemul sanitar din România sunt obligați să aplice parafa cuprinzând numele, prenumele, gradul și specialitatea pe toate buletinele pentru analizele pe care le efectuează.
- (4) Relațiile dintre biochimști, biologi și chimiști din sistemul sanitar se bazează pe corectitudine, colaborare, respect reciproc și solidaritate profesională, potrivit Codului de etică și deontologie profesională a biochimștilor, biologilor și chimiștilor din sistemul sanitar.

Capitolul V – Situatii speciale

Art. 29. - Reguli privind cercetarea medicală pe subiecți umani

- (1) Cercetarea medicală pe subiecți umani se face cu respectarea prevederilor convențiilor și declarațiilor internaționale la care România este parte semnatară.
- (2) Medicul implicat în cercetarea biomedicală are datoria de a promova și proteja viața, sănătatea, intimitatea și demnitatea subiecților umani care participa la cercetare.
- (3) În desfășurarea cercetării medicale pe subiecți umani trebuie acordată o protecție deosebită populațiilor vulnerabile, cum ar fi:
  - a) persoane dezavantajate din punct de vedere economic și medical;
  - b) persoane care nu își pot da consimțământul pentru participarea într-o cercetare medicală (minori, persoane incompetente, persoane care datorită stării lor nu își pot exprima voința);
  - c) persoane care sunt susceptibile a-și da consimțământul sub presiune (de exemplu, persoane în detenție, militari);
  - d) persoane care nu beneficiază personal din cercetare;
  - e) persoane pentru care cercetarea medicală este combinată cu îngrijirea medicală.
- (4) În cercetarea pe subiecți umani, binele individului primează asupra binelui societății în general și al științei.
- (5) Cercetarea medicală în scopul progresului medical trebuie să se facă doar în ultima instanță pe subiecți umani. Aceasta trebuie să se efectueze în conformitate cu datele științifice existente, cu alte surse relevante de informare și cu datele obținute din experimentarea pe animale, atunci când aceasta este posibilă.

(6) Principalul scop al cercetării medicale pe subiecți umani este de a îmbunătăți metodele profilactice, diagnostice și de tratament, înțelegerea etiologiei și a patogenzei unei afecțiuni.

(7) Nu se poate întreprinde nici o cercetare pe o persoană, decât dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) nu exista nici o metoda alternativa la cercetarea pe ființe umane, de eficacitate comparabila;

b) riscurile la care se poate expune persoana nu sunt disproportionale în comparație cu beneficiile potențiale ale cercetării;

c) proiectul de cercetare a fost aprobat de instanța competentă după ce a făcut obiectul unei examinări independente asupra pertinentei sale științifice, inclusiv al unei evaluări a importanței obiectivului cercetării, precum și al unei examinări pluridisciplinare a acceptabilității sale pe plan etic;

d) persoana pe care se fac cercetări este informată asupra drepturilor sale și asupra garanțiilor pentru protecția sa;

e) exista consimțământul participanților.

(8) Protocolul cercetării trebuie să fie evaluat de o comisie de etică, formată din persoane independente față de cercetători sau sponsori. Comisia de etică ce efectuează evaluarea proiectului trebuie să fie informată cu privire la desfășurarea cercetării și are dreptul de a monitoriza cercetările în derulare.

(9) Cercetarea medicală pe subiecți umani trebuie să fie efectuată numai de către persoane calificate în acest sens. Aceasta persoană are reponsabilitatea privind subiecții implicați în cercetare, chiar dacă aceștia și-au exprimat consimțământul informat pentru participare.

(10) Experimentul clinic (cercetarea fără scop terapeutic) este admisibil din punct de vedere etic dacă nu comportă nici un risc serios previzibil. Cercetătorii care conduc experimentul clinic sunt obligați să îl întrerupă dacă apare pericolul vătămării sănătății subiectului sau când acesta cere sistarea experimentului. Cercetarea medicală pe subiecți umani se poate derula doar dacă potențialele beneficii sunt superioare riscurilor.

(11) Impunerea cu forța sau prin inducerea în eroare a experimentului pe om constituie o gravă încălcare a principiilor eticii medicale. Participarea subiecților umani în cercetare se poate face numai voluntar și numai după ce aceștia au fost informați adecvat cu privire la: scopurile, metodele cercetării, riscurile și beneficiile anticipate. De asemenea, subiecții trebuie informați că se pot retrage oricând din cercetare, fără ca acest lucru să îi prejudicieze în vreun fel. Consimțământul informat al participanților trebuie luat cu respectarea prevederilor legale.

(12) Refuzul unui pacient de a participa într-o cercetare nu trebuie să influențeze calitatea relației medic-pacient.

(13) În cazul minorilor, consimțământul va fi obținut de la aparținători sau de la reprezentantul legal, fiind necesar și acceptul minorului de a participa în cercetare. Este necesar un maximum de prudență în a utiliza minorii în experimentele medicale și numai dacă riscurile sunt minime.

(14) În cazul persoanelor incompetente sau incapabile de a-și exprima voința, consimțământul va fi obținut de la aparținători sau de la reprezentanții legali.

(15) Includerea în cercetarea medicală a subiecților incompetenți sau care nu își pot exprima voința se va face numai atunci când cercetarea nu poate fi efectuată folosindu-se persoane competente (condiția fizică sau psihică ce împiedică obținerea consimțământului informat este o caracteristică necesară a populației incluse în studiu) și numai dacă riscurile sunt minore.

(16) Medicul trebuie să ia toate măsurile necesare pentru protejarea intimității subiecților participanți în cercetare, pentru păstrarea confidențialității informațiilor despre subiecți, și trebuie să minimalizeze pe cât posibil impactul cercetării asupra integrității fizice, mentale și a personalității acestora.

(17) Cercetările făcute în scop terapeutic constituie aplicarea pentru prima dată la om a unor procedee medicale sau chirurgicale și se vor face exclusiv în scop curativ. În asemenea cercetări trebuie să existe o proporționalitate justă, în favoarea bolnavului, între riscurile procedeeului nou și gravitatea cazului; pericolele posibile ale procedeeului nou să nu întreaacă în gravitate evoluția probabila a bolii de baza sau a tratamentelor cunoscute și aplicate până în prezent.

(18) Folosirea unui placebo în cercetări medicale combinate cu îngrijirea pacienților este admisă numai atunci când nu există metode profilactice, diagnostice sau terapeutice demonstrate pentru subiecții participanți ori atunci când pacienții care primesc placebo nu sunt expuși unor riscuri suplimentare.

(19) Participanții într-o cercetare medicală trebuie să aibă acces la beneficiile rezultate din aceasta, după încheierea cercetării.

(20) Publicarea rezultatelor unei cercetări medicale pe subiecți umani se va face cu respectarea acurateții datelor și numai în condițiile în care sunt respectate normele etice naționale și internaționale care guvernează cercetarea medicală pe subiecți umani.

(21) Se interzice provocarea de îmbolnăviri artificiale unor oameni sănătoși, din rațiuni experimentale.

(22) În toate cazurile de cercetări clinice, pentru verificarea pe om a eficacității unor metode de diagnostic sau de tratament se va respecta riguros condiția consimțământului voluntar al subiectului.

(23) Experimentarea umană trebuie să respecte un număr de reguli:

a) să fie precedată de o serioasă experimentare pe animal;

b) subiectul să accepte voluntar, să fie major, în stare de libertate și perfect informat despre riscuri;

c) în cazul unor maladii incurabile, la subiecți în stadiul terminal, remediul nu trebuie să provoace suferințe suplimentare și să existe șanse rezonabile de a fi util;

d) nu pot fi experimentate remedii care ar altera psihicul sau conștiința morală.

(24) Se interzice orice activitate terapeutică sau experimentală pe om din simple rațiuni de orgoliu profesional ori științific, de al cărei rezultat nu poate beneficia majoritatea indivizilor sau care lezează principiile culturale ori morale ale comunității.

(25) Experimentele privind clonarea ființei umane sunt interzise.

Art. 30 - Exercițiul medicinei de expertiza judiciară

(1) Subiectul va fi informat în prealabil despre sensul examinării, de către expertul care nu a avut niciodată nici o relație de un gen oarecare cu cel expertizat, ceea ce i-ar putea influența raționamentele. În acest din urmă caz expertul are obligația de a se recuza, informând forurile competente cu privire la motivele recuzării.

(2) Expertizatul îl poate recuza pe expert, acesta trebuind să se supună dorinței expertizatului.

(3) Raportul final nu va conține decât elemente de răspuns la chestiunile puse în decizia de numire a expertului. În rest, expertul este supus secretului profesional.

Art. 31 - Exercițiul medicinei private

(1) Este interzis unui medic să își încredințeze propriul cabinet unui coleg pentru a-l administra. Excepție face situația în care medicul titular este plecat din localitate din motive bine întemeiate (concedii de odihnă, de boală, postnatale, stagii de pregătire în alte localități sau în străinătate), când se va utiliza licența de înlocuire acordată de Colegiul Medicilor din România.

(2) În cabinetele de grup, exercițiul profesiei rămâne personal, pentru a se putea asigura, pe de o parte, independența profesională, iar pe de altă parte, răspunderea profesională individuală completă. Libertatea de opțiune pentru un anumit medic trebuie asigurată și respectată.

(3) Orice fel de asociere între medici trebuie să facă obiectul unui contract scris ce trebuie să respecte independența profesională a fiecăruia. Actul trebuie obligatoriu comunicat consiliului colegiului teritorial, pentru ca acesta să își dea avizul din toate punctele de vedere.

(4) Angajamentul profesional al medicului nu poate depăși competența profesională, capacitatea tehnică și de dotare a cabinetului ori baza materială afectată, inclusiv prin convenții sau colaborări ferme cu alte unități sanitare.

Art. 32. - Atentarea la viata și integritatea fizica a bolnavului. Eutanasia

(1) Medicul trebuie sa incerce reducerea suferintei bolnavului incurabil, asigurând demnitatea muribundului.

(2) Se interzice cu desăvârșire eutanasia, adică utilizarea unor substanțe sau mijloace în scopul de a provoca decesul unui bolnav, indiferent de gravitatea și prognosticul bolii, chiar dacă a fost cerut insistent de un bolnav perfect constient.

(3) Medicul nu va asista sau indemnă la sinucideri ori autovatămări prin sfaturi, recomandări, împrumutarea de instrumente, oferirea de mijloace. Medicul va refuza orice explicație sau ajutor în acest sens.

(4) Nici o mutilare nu poate fi practică fără o justificare medicală evidentă, serios documentată și fără consimțământul informat al pacientului, cu excepția situațiilor de urgență cu risc vital.

(5) Prin actele sale profesionale, de investigare sau terapeutice, medicul nu trebuie să supună pacientul nici unui risc nejustificat, chiar dacă există cererea expresă a acestuia din urmă.

(6) Întreruperea de sarcină poate fi practică în cazurile și în condițiile prevăzute de lege. Orice medic este liber să refuze fără explicații cererea de întrerupere voluntară a sarcinii.

Art. 33. - Situația bolnavului psihic

(1) Persoanele cu tulburări psihice beneficiază de asistența medicală și de îngrijiri de sănătate de aceeași calitate cu cele aplicate altor categorii de bolnavi și adaptate cerințelor lor de sănătate.

(2) Orice persoană cu tulburări psihice trebuie apărată de daunele pe care ar putea să le producă administrarea nejustificată a unui medicament, tehnica sau manevra de îngrijire și tratament, de maltratarile din partea altor pacienți sau persoane ori de alte acte de natură să antreneze o suferință fizică sau psihică.

(3) a) Pacientul cu tulburări psihice trebuie să fie implicat în procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de înțelegere. În cazul în care pacientul cu tulburări psihice nu își poate exprima liber voința, consimțământul în scris trebuie luat de la reprezentantul legal al acestuia.

b) Nu este necesară obținerea consimțământului în condițiile prevăzute la alin. (1) atunci când este necesară intervenția de urgență.

c) Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, după caz, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului, cu informarea medicului, dacă întreruperea tratamentului sau a îngrijirilor are drept consecință punerea în pericol a vieții pacientului.

(4) Orice persoană care suferă de tulburări psihice trebuie tratată cu omenie și respectul demnității umane și trebuie să fie apărată împotriva oricăror forme de exploatare economică, sexuală sau de altă natură, împotriva tratamentelor vătămătoare și degradante. Nu este admisă nicio discriminare bazată pe o tulburare psihică.

Art. 34. - Prescrierea, eliberarea pe baza unei rețete medicale și administrarea drogurilor

(1) Prescrierea, eliberarea pe baza unei rețete medicale și administrarea drogurilor, în alte condiții decât cele prevăzute de lege, constituie infracțiune.

Art. 35. - Pacientul privat de libertate

(1) Asistentului medical generalist, moasei si asistentului medical care ingrijesc un pacient privat de libertate le este interzis sa aduca atingere integritatii fizice, psihice sau demnitatii acestuia.

(2) Daca asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical constata ca pacientul privat de libertate a suportat maltratari, acestia au obligatia sa informeze organele competente.

Art. 35 - Situatiile pacientilor infectati cu HIV sau bolnavi de SIDA

(1) a) Pacientii infectati cu HIV sau bolnavi de SIDA au dreptul la ingrijire si tratament medical in mod nediscriminatoriu, asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical fiind obligati sa asigure ingrijirile de sanatate si tratamentele prescrise acestor pacienti.

b) Pastrarea confidentialitatii asupra datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA este obligatorie pentru asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical care au in ingrijire, supraveghere si/sau tratament astfel de persoane.

c) Intre specialistii medico-sanitari, informatiile cu privire la statusul HIV/SIDA al unui pacient trebuie sa fie comunicate.

Capitolul VI - Educatia medicala continua

Art. 36. - In vederea cresterii gradului de pregatire profesionala, asistentii medicali generalisti, moasele si asistentii medicali au obligatia sa efectueze cursuri si alte forme de educatie continua creditate de Ordinul Asistentilor Medicali Generalisti, Moaselor si Asistentilor Medicali din Romania, denumit in continuare OAMGMAMR, precum si alte forme de educatie continua prevazute de lege pentru indeplinirea numarului minim de credite anual necesar reautorizarii exercitarii profesiei.

Capitolul VII - Obligatii etice si deontologice

Art. 37. - Obligatia acordarii ingrijirilor medicale

(1) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical, in exercitarea profesiei, nu pot face discriminari pe baza rasei, sexului, varstei, apartenentei etnice, originii nationale sau sociale, religiei, optiunilor politice sau antipatiei personale, a conditiei sociale fata de pacienti.

(2) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical au obligatia de a lua masuri de acordare a primului ajutor.

(3) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical au obligatia sa acorde asistenta medicala si ingrijirile necesare in limita competentei lor profesionale.

(4) In caz de calamitati naturale (cutremure, inundatii, epidemii, incendii) sau accidentari in masa (naufragii, accidente rutiere sau aviatice, accidente nucleare etc.), asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical sunt obligati sa raspunda la chemare, sa isi ofere de bunavoie serviciile de ingrijire, imediat ce au luat cunostinta despre eveniment.

(5) a) Vointa pacientului in alegerea asistentului medical generalist, a moasei si a asistentului medical trebuie intotdeauna respectata, indiferent care ar fi sensul acesteia.

b) Daca pacientul se afla intr-o stare fizica sau psihica ce nu ii permite exprimarea lucida a vointei, apartinatorii sau apropiatii celui suferind trebuie preveniti si informati corect, pentru a hotari in numele acestuia, cu exceptia imposibilitatii (de identificare, de comunicare, de deplasare etc.) sau a urgentelor.

(6) Daca in urma examinarii sau in cursul ingrijirilor asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical considera ca nu au suficiente cunostinte sau experienta pentru a asigura o asistenta corespunzatoare, se vor consulta cu alti colegi sau vor indruma bolnavul catre alti specialisti.

(7) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical vor pastra o atitudine de stricta neutralitate si neamestec in problemele familiale (morale, materiale etc.) ale pacientului, exprimandu-si parerea numai daca interventia este motivata de interesul sanatatii pacientului, cu consimtamantul prealabil al acestuia.

(8) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical pot refuza acordarea unor ingrijiri catre pacient atunci cand refuzul este justificat de interesul sanatatii pacientului, cu exceptia situatiilor de urgenta.

Art. 38. - Respectarea drepturilor pacientului

(1) Conform Legii nr.46/2003 privind drepturilor pacientului, pacienții au dreptul la îngrijirile medicale de cea mai înaltă calitate de care societatea dispune, în conformitate cu resursele umane, financiare și materiale.

Pacientul are dreptul de a fi respectat ca persoană umană, fără nici o discriminare.

(2) Dreptul pacientului la informația medicală

Pacientul are dreptul de a fi informat cu privire la serviciile medicale disponibile, precum și la modul de a le utiliza.

Pacientul are dreptul de a fi informat asupra identității și statutului profesional al furnizorilor de servicii de sănătate.

Pacientul internat are dreptul de a fi informat asupra regulilor și obiceiurilor pe care trebuie să le respecte pe durata spitalizării.

Pacientul are dreptul de a fi informat asupra stării sale de sănătate, a intervențiilor medicale propuse, a riscurilor potențiale ale fiecărei proceduri, a alternativelor existente la procedurile propuse, inclusiv asupra neefectuării tratamentului și nerespectării recomandărilor medicale, precum și cu privire la date despre diagnostic și prognostic.

Pacientul are dreptul de a decide dacă mai dorește să fie informat în cazul în care informațiile prezentate de către medic i-ar cauza suferință.

Informațiile se aduc la cunoștință pacientului într-un limbaj respectuos, clar, cu minimalizarea terminologiei de specialitate; în cazul în care pacientul nu cunoaște limba română, informațiile i se

aduc la cunoștință în limba maternă ori în limba pe care o cunoaște sau, după caz, se va căuta o altă formă de comunicare.

Pacientul are dreptul de a cere în mod expres să nu fie informat și de a alege o altă persoană care să fie informată în locul său.

Rudele și prietenii pacientului pot fi informați despre evoluția investigațiilor, diagnostic și tratament, cu acordul pacientului.

Pacientul are dreptul de a cere și de a obține o altă opinie medicală.

Pacientul are dreptul să solicite și să primească, la externare, un rezumat scris al investigațiilor, diagnosticului, tratamentului și îngrijirilor acordate pe perioada spitalizării.

(3) Dreptul la confidențialitatea informațiilor și viața privată a pacientului

oate informațiile privind starea pacientului, rezultatele investigațiilor, diagnosticul, prognosticul, tratamentul, datele personale sunt confidențiale chiar și după decesul acestuia.

Informațiile cu caracter confidențial pot fi furnizate numai în cazul în care pacientul își dă consimțământul explicit sau dacă legea o cere în mod expres.

În cazul în care informațiile sunt necesare altor furnizori de servicii medicale acreditați, implicați în tratamentul pacientului, acordarea consimțământului nu mai este obligatorie.

Pacientul are acces la datele medicale personale.

Orice amestec în viața privată, familială a pacientului este interzis, cu excepția cazurilor în care această imixtiune influențează pozitiv diagnosticul, tratamentul ori îngrijirile acordate și numai cu consimțământul pacientului.

Sunt considerate excepții cazurile în care pacientul reprezintă pericol pentru sine sau pentru sănătatea publică.

(4) Drepturile pacientului în domeniul reproducerii

Dreptul femeii la viață prevalează în cazul în care sarcina reprezintă un factor de risc major și imediat pentru viața mamei.

Pacientul are dreptul la informații, educație și servicii necesare dezvoltării unei vieți sexuale normale și sănătății reproducerii, fără nici o discriminare.

Dreptul femeii de a hotărî dacă să aibă sau nu copii este garantat, cu excepția cazului prevăzut la Art. 26 din L.46/2003.

Pacientul, prin serviciile de sănătate, are dreptul să aleagă cele mai sigure metode privind sănătatea reproducerii.

Orice pacient are dreptul la metode de planificare familială eficiente și lipsite de riscuri.

(5) Drepturile pacientului la tratament și îngrijiri medicale

În cazul în care furnizorii sunt obligați să recurgă la selectarea pacienților pentru anumite tipuri de tratament care sunt disponibile în număr limitat, selectarea se face numai pe baza criteriilor medicale.

Criteriile medicale privind selectarea pacienților pentru anumite tipuri de tratament se elaborează de către Ministerul Sănătății și Familiei în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi și se aduc la cunoștința publicului.

Intervențiile medicale asupra pacientului se pot efectua numai dacă există condițiile de dotare necesare și personal acreditat.

Se exceptează cazurile de urgență apărute în situații extreme.

Pacientul are dreptul la îngrijiri terminale pentru a putea muri în demnitate.

Pacientul poate beneficia de sprijinul familiei, al prietenilor, de suport spiritual, material și de sfaturi pe tot parcursul îngrijirilor medicale. La solicitarea pacientului, în măsura posibilităților, mediul de îngrijire și tratament va fi creat cât mai aproape de cel familial.

Pacientul internat are dreptul și la servicii medicale acordate de către un medic acreditat din din afara institutului.

Personalul medical sau nemedical din unitățile sanitare nu are dreptul să supună pacientul nici unei forme de presiune pentru a-l determina pe acesta să îl recompenseze altfel decât prevăd reglementările de plată legale din cadrul unității respective.

Pacientul poate oferi angajaților sau unității unde a fost îngrijit, plăți suplimentare sau donații, cu respectarea legii.

Pacientul are dreptul la îngrijiri medicale continue până la ameliorarea stării sale de sănătate sau până la vindecare.

Continuitatea îngrijirilor se asigură prin colaborarea și parteneriatul dintre diferitele unități medicale publice și nepublice, spitalicești și ambulatorii, de specialitate sau de medicină generală, oferite de medici, cadre medii sau de alt personal calificat. După externare pacienții au dreptul la serviciile comunitare disponibile.

Pacientul are dreptul să beneficieze de asistență medicală de urgență, de asistență stomatologică de urgență și de servicii farmaceutice, în program continuu.

Art. 39. - Consimtamantul

(1) O intervenție medicală nu se poate efectua decât după ce pacientul sau reprezentantul legal al acestuia, în cunoștința de cauză, și-a dat consimțământul. Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului sau, al opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.

(2) Consimțământul pacientului sau, după caz, al reprezentantului legal al acestuia este obligatoriu:

a) pentru recoltarea, pastrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul sau, în vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord;

b) în cazul supunerii la orice fel de intervenție medicală;

c) în cazul participării sale la învățământul medical clinic și la cercetarea științifică;

d) în cazul fotografierii sau filmării sale într-o unitate medicală;

e) în cazul donării de sânge în condițiile prevăzute de lege.

(3) Consimțământul pacientului sau al reprezentantului legal al acestuia, după caz, nu este obligatoriu în următoarele situații:

a) când pacientul nu își poate exprima voința, dar este necesară o intervenție medicală de urgență;

b) în cazul în care furnizorii de servicii medicale consideră că intervenția este în interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuză să își dea consimțământul, asistentul medical generalist, moasa și asistentul medical sunt obligați să anunțe medicul curant/de gardă (decizia fiind declinată unei comisii de arbitraj de specialitate).

Art. 40. - Secretul profesional

(1) a) Secretul profesional este obligatoriu.

b) Secretul profesional exista si fata de apartinatori, colegi sau alte persoane din sistemul sanitar, neinteresate in tratament, chiar si dupa terminarea tratamentului si decesul pacientului.

2) Obiectul secretului profesional il constituie tot ceea ce asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical, in calitatea lor de profesionist, au aflat direct sau indirect in legatura cu viata intima a pacientului, a familiei, a apartinatorilor, precum si problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstante in legatura cu boala si alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei.

(3) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical raspund disciplinar pentru destainuirea secretului profesional, exceptie facand situatia in care pacientul si-a dat consimtamantul expres pentru divulgarea acestor informatii, in tot sau in parte.

(4) Interesul general al societatii (prevenirea si combaterea epidemiilor, a bolilor venerice, a bolilor cu extindere in masa si altele asemenea prevazute de lege) primeaza fata de interesul personal al pacientului.

(5) In comunicari stiintifice, cazurile vor fi astfel prezentate incat identitatea pacientului sa nu poata fi recunoscuta.

(6) Informatiile cu caracter confidential pot fi furnizate de catre asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical numai in cazul in care pacientul isi da consimtamantul explicit sau daca legea o cere in mod expres.

Art. 41. - Probleme ale ingrijirii minorilor

(1) Daca asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical apreciaza ca minorul este victima unei agresiuni sau privatiuni, trebuie sa incerce sa il protejeze, uzand de prudente, si sa alerteze autoritatea competenta.

(2) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical trebuie sa fie aparatorul copilului bolnav, daca apreciaza ca starea de sanatate nu este bine inteleasa sau nu este suficient de bine protejata.

(3) In vederea efectuarii tehnicilor si/sau a manevrelor de ingrijire si/sau de tratament asupra unui minor, consimtamantul trebuie obtinut de la reprezentantul legal al minorului, cu exceptia situatiilor de urgenta.

Art. 42. - Concurenta neloiala

(1) Nu trebuie sa se utilizeze mijloacele concurentei neloiale in vederea obtinerii unor avantaje materiale sau de alta natura.

(2) Se considera a fi practici neloiale, fara a fi limitative, urmatoarele activitati:

a) atragerea pacientilor prin oferirea de avantaje materiale sau reclama mincinoasa;

b) folosirea de functia detinuta sau de mandatul incredintat in cadrul organelor de conducere pentru atragerea de pacienti.

(3) Este sanctionabila denuntarea nejustificata si in scop concurential a colegilor.

Art.43.- Consiliul etic

Consiliul etic functioneaza in cadrul SPITALULUI CLINIC COLTEA , avand ca atributii generale:

- i) verifică dacă personalul medico-sanitar și auxiliar, prin conduita sa, încalcă drepturile pacienților prevăzute în legislația specifică⁴, pe baza sesizărilor primite;
- j) analizează sesizările personalului unității sanitare în legătură cu diferitele tipuri de abuzuri săvârșite de către pacienți⁵ sau superiori ierarhici. În măsura în care constată încălcări ale drepturilor personalului, propune măsuri concrete pentru apărarea bunei reputații a personalului;
- k) analizează sesizările ce privesc nerespectarea demnității umane și propune măsuri concrete de soluționare;
  - l) emite avize referitoare la incidentele de etică semnalate, conform prevederilor prezentului ordin;
  - m) emite hotărâri cu caracter general ce vizează unitatea sanitară respectivă;
  - n) asigură informarea managerului, a Compartimentului de integritate din cadrul Ministerului Sănătății și a petentului privind conținutul avizului etic. Managerul poartă răspunderea punerii în aplicare a soluțiilor propuse;
  - o) aprobă conținutul comunicărilor adresate petenților, ca răspuns la sesizările acestora;
  - p) înaintează către organele abilitate sesizările ce privesc plățile informale ale pacienților către personalul medico-sanitar ori auxiliar sau acte de condiționare a acordării serviciilor medicale de obținere a unor foloase, în cazul în care persoanele competente nu au sesizat organele conform atribuțiilor de serviciu;
  - q) sesizează organele abilitate ale statului ori de câte ori consideră că aspectele dintr-o speță pot face obiectul unei infracțiuni, dacă acestea nu au fost sesizate de reprezentanții unității sanitare sau de către petent;
  - r) aprobă conținutul rapoartelor bianuale și anuale întocmite de secretarul consiliului de etică;
  - s) redactează Anuarul etic, care cuprinde modul de soluționare a spețelor reprezentative din cursul anului precedent. Anuarul etic este pus la dispoziția angajaților, constituind în timp un manual de bune practici la nivelul unității sanitare respective;
  - t) analizează rezultatele aplicării chestionarului de evaluare, parte a mecanismului de feedback al pacientului;

Art. 45. – Publicitatea

- (1) Orice informație furnizată publicului în legătură cu serviciile de sănătate oferite trebuie să fie corectă, decentă, legală și onestă.
- (2) Orice informație și material promoțional cu privire la serviciile profesionale trebuie să fie în concordanță cu rolul personalului în promovarea sănătății și să permită pacientului să decida independent asupra solicitării serviciului respectiv.
- (3) În scopul promovării unor servicii proprii, personalul trebuie să se abțină de la a defăima serviciile profesionale ale altor confratri.

Capitolul VIII - Dispozitii finale

Art. 46. - Raspunderea

- (1) Incalcarea dispozitiilor prezentului cod de conduita atrage raspunderea disciplinara a personalului SPITALULUI CLINIC COLTEA, in conditiile legii.
- (2) Organele cu atributii disciplinare au competenta de a cerceta incalcarea prevederilor prezentului cod de conduita si de a propune aplicarea sanctiunilor disciplinare in conditiile Legii nr. 53/2003, cu modificarile ulterioare.
- (3) In cazurile in care faptele savarsite intrunesc elementele constitutive ale unor infractiuni, vor fi sesizate organele de urmarire penala competente, in conditiile legii.
- (4) Personalul SPITALULUI CLINIC COLTEA raspunde patrimonial, potrivit legii, in cazurile in care, prin faptele savarsite cu incalcarea normelor de conduita profesionala, aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

Art. 47. - Asigurarea publicitatii

Pentru informarea pacientilor compartimentul de specialitate din cadrul SPITALULUI CLINIC COLTEA are obligatia de a asigura publicitatea si de a afisa codul de conduita la sediul spitalului, intr-un loc vizibil.

Art. 48. – Prezentul Cod de etica si de conduita profesionala a fost intocmit in baza urmatoarelor reglementari legislative:

- (1) Legea nr. 477/2004 privind Codul de conduita a personalului contractual din autoritatile si institutiile publice;
- (2) Codul de deontologie medicala al Colegiului Medicilor din Romania, publicat in Monitorul Oficial nr. 418 din 18 mai 2005;
- (3) Codul deontologic si de etica al asistentului medical generalist, al moasei si al asistentului medical din Romania din 9 iulie 2009, publicat in Monitorul Oficial nr. 560 din 12 august 2009;
- (4) Codul deontologic al farmacistului, publicat in Monitorul Oficial nr. 490 din 15 iulie 2009;
- (5) Legea nr. 460/2003 privind exercitarea profesiunilor de biochimist, biolog și chimist, înființarea, organizarea și funcționarea Ordinului Biochimistilor, Biologilor și Chimiștilor în sistemul sanitar din România;
- (6) Cod specific de norme profesionale pentru persoanele care desfasoara activitatea de control financiar preventiv propriu;
- (7) Codul deontologic al consilierului juridic din data de 24/07/2004;
- (8) Ordinul nr.145/2015 pentru aprobarea componenței și a atribuțiilor consiliului de etică ce funcționează în cadrul spitalelor;

APROBAT DE CONSILIUL ETIC in sedinta din data de 21.03.2016;

Presedinte – Prof.Dr.Traean Burcos

Membrii: Dr.Cristian Aldea

Dr.Bogdan Radu Liscu

As.med.pr.Cristian Marius Stolca

As.med.pr.(s)Carmen Ionela Nedelcu

C.j.Camelia Burilescu

d-na Mihaela Elisabeta Calin

Secretar:Ec.Iuliana Panaghia

CODUL DE ETICĂ ȘI DE CONDUITĂ PROFESIONALĂ

SPITALUL CLINIC COLTEA	Nr 0155/002503.2016 30.03.2016	Revizie : 0 Data intrarii in vigoare : ..... Copie controlata :
---------------------------	---------------------------------------	--

ANEXA 1

LISTA DE DIFUZARE

Ex. Nr.	Locul difuzarii	Persoane care utilizeaza documentul			Semnatura
		Funcția	Nume si prenume	Data	
1	REG. MED	REG. MED	MIRABEL ROMANA	30.03.2016	[Signature]
2	AT	AS se F	APOSTOL ANINA	30.03.2016	[Signature]
3	AMBULANTA	Medic	VERICOR GESSON	30.03.2016	[Signature]
4	ONCOLOGIE	AS se F	NICULA CORINA	30.03.16	[Signature]
5	RADIOTERAP	AS se F	YARUVA CAMELIA	30.03.16	[Signature]
6	LAB. CENTRAL	AS. VET	JUMARTATE ANICA	30.03.16	[Signature]
7	RADIOLOGIE	SECRV	CIOLANCI A	30.03.16	[Signature]
8	CHIR.	REG. MED	FANALACU C.	30.03.2016	[Signature]
9	HEMATO	REG. MED	OTCEA VALI	30.03.2016	[Signature]
10	FIZIOTERAP	AS. IN. PACH	BOVITA ANIUTA	30.03.2016	[Signature]
11	DIRECUL FIN CONT	REFERENT	MATEI ANA	30.03.2016	[Signature]
12	ORL	REG. MED.	LAZAR IL.	31.03.16	[Signature]
13	CHIR.	REG. MED	S. S. S.	31.03.16	[Signature]
14	ANI. PAT	REG. MED	CLARA SIMA	31.03.2016	[Signature]
15	HEMATO	REG. MED	OTCEA VALI	31.03.2016	[Signature]
16	CHIR.	REG. MED	BOVICIU S.	31.03.2016	[Signature]
17	COMA	REG. MED	DIACA PAULA	31.03.2016	[Signature]
18	COMA	REG. SP	DINU ROX	31.03.2016	[Signature]
19	DIREC. ADMIN	SEF BIROU	RADEA HADIAN	31.03.2016	[Signature]
20	ALBIE	SEF ALBIE	COLTARU GEORGETA	31.03.2016	[Signature]
21					
22					
23					
24					
25					